

מודגשת. ע"ש. וממילא גם נקוד השי"ן ישתנה ותחתיו יבא שוא נח וכנ"ל, וכלשון העולם. אולם פתחתי ספר משלי לראות מקור הדברים וראיתי שהמנחת שי כתב על פסוק זה בזה הלשון: "עשבות הרים" - דגש השי"ן לתפארת. ע"כ. ולפ"ז הבי"ת הבאה אחריו צ"ל רפויה, וכן הוא מנוקד שם באמת. ומעתה יש ראייה למ"ש המשנ"ב בשם הפמ"ג שהבי"ת רפויה. אלא דלפ"ז ממילא תחת השי"ן יבא שוא נע, וכמ"ש המנחת שי הנ"ל שהשי"ן דגושה (בדגש חזק) וכנ"ל. כנלע"ד וכת"ר יורנו איזה דרך ישכון אור.

ג. בנוסח "אל אדון על כל המעשים", הנה זה מכבר ראיתי להגאון רבי חיים פלאג'י ז"ל בכף החיים (סימן כ"ח אות נ"א) שכתב בזה הלשון: וגם נכון לומר חסד ורחמים "לפני" כבודו. או "בכסא" כבודו. ע"כ. ואת מקורו הערה מהרב עולת תמיד והרב אליה זוטא. ואנא עבדא כשראיתי כן שנית מהנוסח המקובל "מלא כבודו" ונהגתי כדבריהם, ושוב נתעוררתי אחר שראיתי מאמרים רבים בענין קיום נוסחאות קדומות. ובפרט חוברת "יוסף חיים". ועתה בקשתי לכת"ר להורות לנו איזה דרך ישכון אור בזה.

ד. מרן הזיד"א במורה באצבע (אות ל"ז) כתב בזה"ל: מנהג טוב לומר אחר כל תפלה מזמור לדוד ה' אורי וישעי, ובפרט מר"ח אלול עד הושענא רבא. ע"כ. ילמדנו רבנו כיצד יש לנהוג בשבת בשחרית, שמעולם לא שמעתי באיזה בית כנסת שאומרים מזמור זה, רק מזמור שיר ליום השבת.

תשובת הרה"ג רבי מאיר מאזוז שליט"א

לפי סדר השאלות, על ראשון ראשון:

א. ברור שהמפסיק בתיבת "שהכל" ומלים "נהיה בדברו" סמוכות זו לזו, ולכן בי"ת בדברו רפויה.

ב. כיון שדגש השי"ן בכתוב לתפארת, אין להדגיש שי"ן עשבי ככתוב, ולכן השי"ן בשוא נח. ומכל מקום יש להרפות הבי"ת שאחריה כמו רשפי קשת, חסדי (בתנכ"ם מדויקים הדל"ת רפויה), מלכי יהודה, דרכי ציון. ומאן דמדגיש הבי"ת לא משתבש.

ג. אין לשנות מנוסחאות קדמוניות אלא בראיה ברורה. ומנהג כל העולם לומר "מלא כבודו". וכן שמעתי מאמה"ג זצ"ל על הגהות רבות שהגיה הגר"ח פלאג'י זצ"ל בסדר עבודה (ונמשך אחריו ר' צאלח מנצור במחזור יוהכ"פ שלו) שבמחכ"ת אינן מוכרחות כלל. ודי לחכם.

ד. גם אני לא שמעתי לומר מזמור לדוד ה' אורי וישעי בשבת, ואפשר שגם מרן החיד"א בחול מיירי. בברכת התורה, נאמ"ז ס"ט.